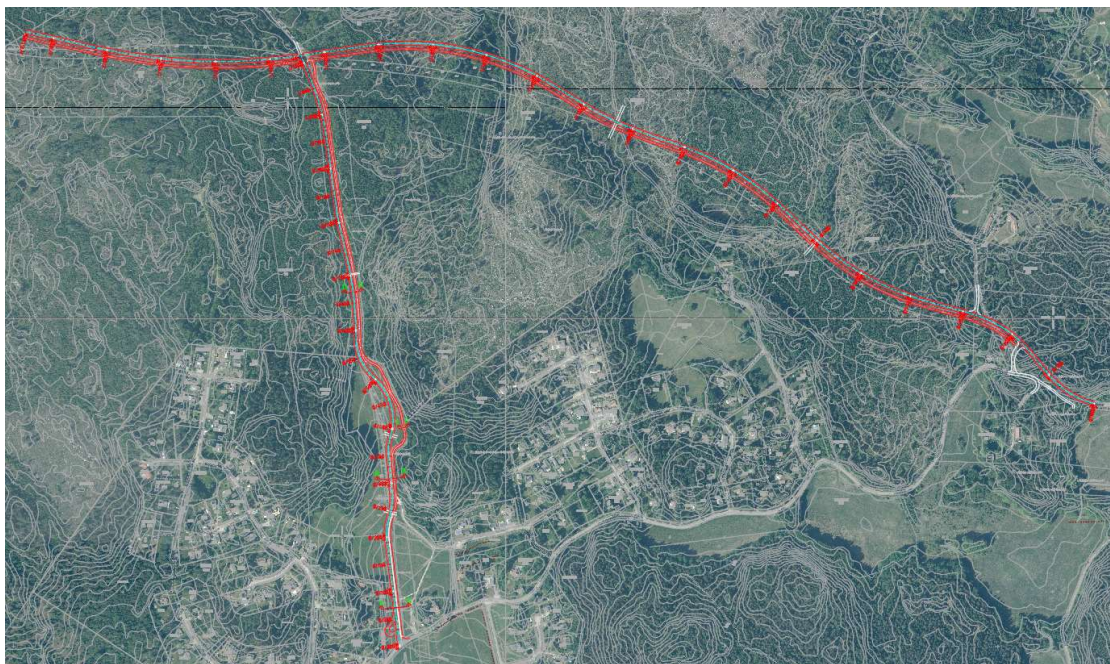

PM Vägutformning Förprojektering Frösåkersvägen

GRANSKNINGSHANDLING 2022-10-24

VÄSTERÅS STAD

xx oktober 2022

INNEHÅLL

1	INLEDNING.....	3
1.1	BAKGRUND OCH SYFTE	3
1.2	FÖRUTSÄTTNINGAR OCH AVGRÄNSNINGAR.....	3
1.3	METOD	3
2	NULÄGE.....	3
2.1	BEFINTLIG MARK	3
2.2	GEOTEKNIK.....	3
2.3	BEFINTLIGA VÄGAR	3
2.4	BEFINTLIGA LEDNINGAR.....	4
2.4.1	Mälarenergi.....	4
2.4.2	Vattenfall	4
2.4.3	Skanova	4
2.4.4	Trafikverket	4
2.5	TRAFIK	4
2.6	NATUR- OCH KULTURMILJÖ	4
2.7	BOENDE.....	5
3	RESULTAT.....	5
3.1	VÄGUTFORMNING.....	5
3.1.1	Referenshastighet.....	5
3.1.2	Linjeföring	6
3.1.3	Anslutningar	6
3.1.4	Typsektioner	6
3.1.5	Räcken	7
3.1.6	Viltstängsel	7
3.2	MASSBALANS.....	7
3.3	AVVATTNING	7
4	SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER.....	7
5	REFERENSER.....	8

Ritningsförteckning

Ritningsnummer	Beskrivning	Skala	Datum	Rev.
100T0201	Plan	1:2500	2022-10-xx	
101T0301	Profil Frösåkersvägen	1:3000/1:300	2022-10-xx	
102T0301	Profil Tegstigen	1:2000/1:200	2022-10-xx	
100T0401	Typsektioner	1:50	2022-10-xx	
100T0402	Typsektioner	1:50	2022-10-xx	

1 INLEDNING

1.1 BAKGRUND OCH SYFTE

Uppdraget var att göra en förprojektering av Frösåkersvägen som ingår i detaljplan dp1911. En ca 2 km lång väg i obruten terräng, som ska förbinda den kommande bebyggelsen inom DP Malmbacken i väster till Harkievägen i öster, vid Tångsta. Mitt på sträckan ska en stickväg söderut finnas, och GC-vägar ska också finnas längs båda vägarna. Stickvägen benämns Tegstigen.

1.2 FÖRUTSÄTTNINGAR OCH AVGRÄNSNINGAR

Som underlag till projekteringen har samrådshandlingar och tidigare förprojektering tillhandahållits, grundkarta, kompletterande inmätningar samt mark-/bergmodell.

Geoteknik och Dagvatten/Ledningsarbeten har inte ingått i uppdraget.

1.3 METOD

Projekteringen är utförd med Civil 3D Naviate Väg, och enligt krav VGU (Publ. 2022:001).

Koordinatsystem i plan: SWEREF99 16 30

Höjdsystem: RH2000

2 NULÄGE

2.1 BEFINTLIG MARK

Terrängmodellen har skapats genom att uppdatera den markmodell som användes i tidigare förprojektering med de kompletterande inmätningar som har gjorts.

De kompletterande inmätningarna är samlade i filen "Frösåkersvägen Lev 1.dwg", 2022-09-30.

2.2 GEOTEKNIK

Den geotekniska undersökningen från tidigare förprojektering har tillhandahållits:

- MUR-Geo, Lukas Fogelberg, Loxia group, 2019-09-20
- PM-Geo, Lukas Fogelberg, Loxia group, 2019-09-20

Sträckningen för Frösåkersvägen går till största delen genom fastmarks- och bergsområden med mycket ytblock, medan anslutningsvägen söderut går genom sedimentområden bestående av lera.

Berg i dagen har noterats vid fältbesök, men ingen kartering har gjorts.

Som projekteringsunderlag har samma bergmodell som användes i tidigare förprojektering nyttjats d v s en antagen bergyta 1 m under befintlig mark.

2.3 BEFINTLIGA VÄGAR

De nya vägarna ska båda anslutas till Harkievägen, som förvaltas av Trafikverket. Harkievägen är asfaltbelagd och ca 5 m bred. Den nya sträckningen av Frösåkersvägen korsar också två grusvägar. I den ena har Mälarenergi VA-ledningar.

2.4 BEFINTLIGA LEDNINGAR

Underlag för befintliga ledningar har inhämtats via Ledningskollen.se och redovisas på planritning.

2.4.1 Mälarenergi

I befintlig grusväg som löper parallellt med den nya anslutningsvägen söderut mot Harkie ligger vatten- och spillvattenledningar.

På sträckan ligger också s k svavelvätebrunnar. Den tidigare projekteringen hade lagt väglinjen för nära dessa brunnar. Ett önskemål har varit att flytta väglinjen västerut, bort från brunnarna.

2.4.2 Vattenfall

Vattenfall har både markförlagda och luftledningar i området. Den planerade vägen korsar en 0,4 kV luftledning som har mäts in i plan och höjd.

Minsta fria måttet mellan väg och luftledning ≤ 1 kV är 6 m enligt ELSÄK-FS 2008:1, tabell 5.

2.4.3 Skanova

Skanova har kablar i området, men inga som kommer att påverkas av de nya vägarna.

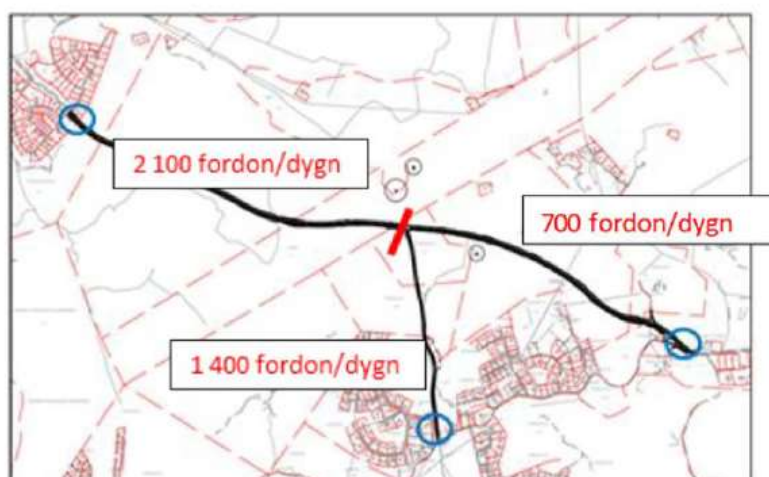
2.4.4 Trafikverket

Trafikverket har inga kända ledningar i området, men påpekar att de inte har en digitaliserad förteckning över alla ledningar, exempelvis dagvatten, VA/dräneringsledningar och kablar. En okulär kontroll av platsen samt nödvändiga försiktighetsåtgärder ska vidtas vid samtliga markarbeten. För att få utföra arbeten i deras anläggningar krävs ett särskilt tillstånd.

I och med att Harkie-vägen är Trafikverkets väg och att schakt och ledningsarbeten kommer att behövas vid anslutningspunkterna så måste detta beaktas i nästa skede.

2.5 TRAFIK

Trafikala förutsättningar för de planerade vägarna har hämtats från tidigare bullerutredning (Norconsult, 2021-03-31) enligt figur 2.5.1 nedan.

Figur 2.5.1 Trafikprognos 2040 (4% tung trafik)

2.6 NATUR- OCH KULTURMILJÖ

Områden som har identifierats av tidigare natur- och kulturvärdesinventeringar redovisas på planritning. Två invasiva främmande växtarter -blomsterlupin och kanadensiskt gullris-

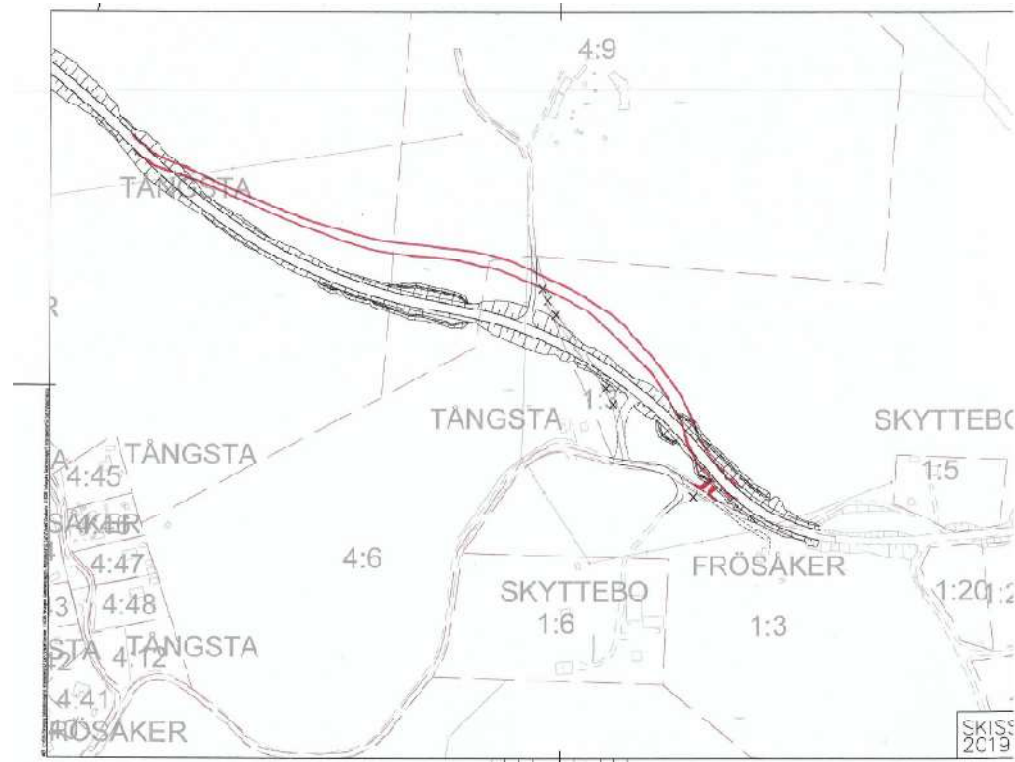
xx oktober 2022

påträffades inom planområdet vid inventeringarna. Dessa kan påverka masshanteringen i byggskedet.

I samband med fältbesök påträffades också en skyddsvärd ek (X=6602541.891, Y=163340.096). Närmaste släntrön- / fot ska enligt önskemål från kommunen inte vara närmare än 10 m från trädet.

2.7 BOENDE

Boende på fastigheten Tångsta 1:3 har önskat att väglinjen från den tidigare projekteringen som presenterades i detaljplanens samrådshandlingar ska flyttas norrut enligt figur 2.7.1.

Figur 2.7.1 Skiss på önskad vägdragning (röda linjer) av boende, fastighet Tångsta 1:3

3 RESULTAT

3.1 VÄGUTFORMNING

3.1.1 Referenshastighet

Referenshastigheter redovisas på planritningar.

Referenshastigheten för Frösåkervägen är satt till 80 km/h, vid passagen norr om fastighet Tångsta 1:3 och anslutningen till Harkievägen i öster tillåter plangeometrin endast 50 km/h enligt VGU.

Referenshastigheten för Tegstigen är satt till 60 km/h för den norra delen, och 40 km/h för den södra delen.

Harkievägen har skyltad hastighet 70 km/tim.

3.1.2 Linjeföring

3.1.2.1 Frösåkersvägen

I plan har linjeföringen utgått ifrån att möjligaste mån ligga kvar i det tidigare utbredningsområdet, men justerat linjeföringen utifrån följande punkter:

- flyttat linjen norrut vid fastighet Tångsta 1:3
- flyttat linjen söderut vid skyddsvärd ek
- flyttat linjen mellan inmätta stolpar till befintlig luftledning El
- flyttat linjen norr om naturinventeringsområden (NVI2 och NVI3)
- samordnat anslutningen av linjen vid plangräns mot DP Malmbacken i väster.

Profilen styrs av befintlig nivå på Harkievägen i öster varifrån den stiger i skärning de första 150 m, sedan går den över till bank vars höjd styrs av släntutbredningen vid den skyddsvärda eken vid km 0/304. Vid passagen under luftledningen vid ca km 0/552 begränsas den möjliga profilhöjden av det fria måttet som ska vara minst 6 m. Därefter följer vägen terrängen och går omväxlande i bank och skärning fram till korsningen vid befintlig grusväg vid ca km 1/640 där profilen ligger nära befintlig mark. I väster ansluter profilen mot DP Malmbackens projekterade höjder.

Den största fyllningen finns vid ca km 0/250 - 0/310 och är ca 4 m hög bank, vilket kräver räcke. I övrigt understiger vägbankarna 3 m höjd vilket innebär att inget räcke krävs.

3.1.2.2 Tegstigen

I plan har linjeföringen också utgått ifrån den tidigare förprojekteringen, men justerat linjeföringen utifrån följande punkter:

- Väglinje är flyttad något västerut från befintliga Svavelvätebrunnar
- GC-bana är flyttad till den östra sidan om körbanan för att nyttja befintlig grusväg
- Vid NVI4- och NVI5-områdena, och boplatzlämningarna har vägen förlagts till den östra skogskanten
- I den södra delen är planläget för körbana och GC-bana förlagt i kanten på befintligt dike för att det i framtiden ska kunna rymmas en vändplan för buss (Lbn) väster om vägen. Vändplanen följer inte krav enligt VGU/Region Västmanland, utan är projekterad med hjälp av körspår.

Profilen följer i stort sett befintlig mark i den södra delen som går i ängsmark och ligger något över befintlig mark i den norra delen som går i skogsmark.

3.1.3 Anslutningar

Placeringar på anslutningar framgår av planritning.

Placeringar av anslutningar för skogsmaskiner till omgivande skogsmark har mottagits från Svenska Kyrkan, som äger marken.

Höjdsättning och detaljutformning görs i senare skede.

3.1.4 Typsektioner

Typsektionen för Frösåkersvägen följer samma utformning som befintlig väg Gäddeholmsvägen. Körfälten är 3,25 m bred med vägren på 0,25 m bredd och stödremsa 0,25 m. Mellan vägbana och GC-bana finns en 6 m bred sidoremsa utformad som ett svackdike.

xx oktober 2022

Typsektionen för Tegstigen är anpassad efter framtida busstrafik. Körfälten är 3,25 m bred med vägren på 0,25 m bredd och stödremsa 0,25 m. Mellan vägbana och GC-bana finns en sidoremsa av varierande bredd utformad som ett svackdike.

Släntlutningar 1:3 för bank och 1:2 för skärning har använts.

Vägöverbyggnader är antagna till 0,59 m för körbana och 0,5 m för GC-bana. Vid bergskärning har förstärkningslagertjockleken minskats till 0,2 m.

3.1.5 Räckan

Med nuvarande profil behövs räcke på sträckan ca km 0/250 - 0/310 där det är ca 4 m hög bank. Skulle profilen höjas på delar av sträckan kan det innebära att omfattningen ökar.

3.1.6 Viltstängsel

Utformning på eventuella viltstängsel, grindar och uthopp m m har inte beaktats.

3.2 MASSBALANS

Massbalans framgår av tabell 3.2.1 nedan. Bergschaktsvolymen är beräknad med svällfaktor 1,5. Det är också antaget att bergschaktsmassor kan krossas och användas som obundna lager. Avbaningsmassor (0,2 m vegetationsavtagning) är inte inräknade.

	Frösåkersvägen	Tegstigen	Tegstigen GC	Summa
Jordschakt	+18600	+4200	+100	22900
Bergschakt	+21000	+1200	0	22200
Fyllning	-21100	-4000	-2000	-27100
Obundna lager	-3400	-3500	-1000	-7900
Summa	+15100	-2200	-2900	10 100

Tabell 3.2.1 Massbalans

För noggrannare massbalansberäkningar behöver bergmodellen förbättras och bergkvaliteten och jordlager undersökas för att bedöma användbarheten i fyllning och obundna lager.

Massbalansen går i hög grad att påverka med profiljusteringar av Frösåkersvägen.

3.3 AVVATTNING

Vägar har projekterats med öppna diken med dikesdjup 0,3 m under terrass. Ytan mellan GC-bana och vägbana har försetts med ett svackdike för ytvatten.

I övrigt har ingen projektering avseende dagvatten gjorts, eftersom det inte har ingått i uppdraget.

4 SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER

I kommande skede bör följande punkter beaktas:

- Bergkartering, berg i dagen

- Eventuellt kompletterande geoteknik
- Provtagning av berg för bedömning av användbarhet för krossning till fyllning/obundna lager.
- Avvattning
- Eventuella profiljusteringar för önskad massbalans. Observera räckeskrav vid bankhöjd >3m.
- Samråd Mälarenergi angående inhägnad/uppställningsplats vid Svavelvätebrunnar
- Överbyggnadsdimensionering
- Fortsatt samordning DP Malmbacken
- Samordning med Trafikverket för trumförlängning/trumbyte Harkievägen

Övrigt som har diskuterats under projekteringen är:

- Eventuellt kan det krävas Grodpassager under vägen vid passagen norr om NVI2.
- Sensorstyrd belysning av GC-bana som bara tänds vid trafikering.

5 REFERENSER

Samrådsunderlag Västerås Stad (<https://www.vasteras.se/bygga-bo-och-miljo/kommunens-planarbete/pagaende-planer/dp1911.html>)

Utformning av busshållplatser och infrastruktur för busstrafik, Dok. Nr 42615-1, Region Västmanland

VGU Krav (Publ. 2022:001)